

روحانی در تماس تلفنی با مکرون:

اروپا فرصت محدودی برای انجام تعهدات خود دارد

گروه سیاست: امانوئل مکرون با حسن روحانی تلفنی گفت‌وگو کرد. رئیس‌جمهور فرانسه در تماسی تلفنی با همتای ایرانی خود با تأکید بر تمایل فرانسه برای حفظ برجام از او خواست تا ایران نیز به برجام پایبند بماند. به گزارش ایسنا به نقل از رویترز...

صفحه ۱۵

پنجشنبه ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۷ ۲۳ شعبان ۱۴۳۹ ۱۰ می ۲۰۱۸

تترها

پاسخ شرکت «گسترش الکترونیک مبین ایران» به گزارش «شرق»

صفحه ۲

گمانه‌زنی درباره جانشین پروین

صفحه ۱۴

فرماندار «ری» اعلام کرد

تأیید رسمی دفن جسد مومیایی منسوب به رضاخان

صفحه ۱۳

توجه منتقدان به «همه می‌دانند»

در «کن»

صفحه ۱۰

حرف اول

برنامه جنگ علیه ایران منتفی شد

پروفسور محسن مسرت

خروج ترامپ از برجام قابل پیش‌بینی بود زیرا همه شواهد و رفتار او در چند ماه اخیر در جهت خروج از برجام بود. اما چگونگی خروج و اینکه ترامپ به طور افراطی پیش‌برود غیرمتربوه بود. وی با ادعاهای کاملاً دروغین که متحدها اروپایی آمریکا هم به این نتیجه رسیدند که برجام در راستای صلح نبوده است و با تهدیدهای خشونت‌آمیز علیه ایران در حقیقت به اروپایی‌ها توهین کرد و آنها را به طرف دفاع کامل از برجام و نهایتاً دیپلماسی ایران هل داد. سه کشور فرانسه، آلمان و انگلیس و به‌خصوص خاتم مکرگرنی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه بین‌المللی در تضاد کامل قرار دارد به دادگاه دست زدند و در همان دقایق اول خروج ترامپ از برجام معلوم شد که آمریکا در ارتباط با برجام فقط یک متحد گستاخ و از منظر جهانیان غیرقابل‌اعتماد دارد و آن هم اسرائیل است که به دید خود نتیجه سرمایه‌گذاری شدید چندین‌ساله خود را حاصل کرده بود. البته تهدیدهای تحریمی ترامپ باید سبب نگرانی ایران و اروپا شود و اگر اروپا موفق به عکس‌العمل‌های مناسب در قبال زورگویی عیان ترامپ نشود و برای نمونه برای شرکت‌های آمریکایی که با اروپا روابط اقتصادی عمیقی دارند، رفتار مجازاتی مغایری را در پیش نگیرد یا حتی علیه سیاست تحریمی فرانکسوری آمریکا که ماهیتاً با روح قوانین بین‌المللی در تضاد کامل قرار دارد به دادگاه لاهه شکایت نکند، پیامدهای منفی پیش‌بینی‌ناپذیری خواهد داشت. اما می‌توان ادعا کرد که ترامپ با رفتار خود عملاً مانع هدف اصلی جنگ طلبان آمریکایی و اسرائیلی که به دنبال ایجاد جنگی جدید در منطقه و علیه ایران بودند شد. آمریکا با وجود خواسته ترامپ هیچ‌گاه به تنهایی یا با همکاری همه‌جانبه اسرائیل قادر به ورود به جنگ رویارو علیه ایران نخواهد بود و همیشه هم تاکنون به‌منظور جنگ با کشورهای منطقه از قبیل عراق سرسرخانه به دنبال مشروعیت رفتار زورگویانه خود از جانب متحدان اروپایی خود در ناتو بوده و تا پیش از این هم موفق شده است اروپاییان را به نحوی همراه خود کند. اما آمریکا برای مقابله نظامی با ایران به تأیید کلیه کشورهای اروپایی و حتی شرکت مستقیم حداقل فرانسه و انگلیس نیاز دارد و علاوه بر آن هم نمی‌تواند بدون حمایت افکار عمومی در کشورهای غربی و به‌خصوص اروپا دست به جنگی بزند که می‌تواند صلح جهانی را شدیداً به مخاطره بکشد.

ادامه در صفحه ۴

معاون اول رئیس‌جمهور:

هیچ نگرانی‌ای برای تأمین ارز مورد نیاز وجود ندارد

گروه اقتصاد: معاون اول رئیس‌جمهور بار دیگر از بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های مرتبط خواست تا با اطلاع‌رسانی شفاف و دقیق مردم را در جریان اقدامات انجام‌شده قرار دهند تا هیچ ابهامی در جامعه نسبت به تأمین نیازهای واقعی ارزی مردم...

صفحه ۵

سال پانزدهم ۱۶ شماره ۳۱۴۴ ۱۶ صفحه ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

نیاز به مدیریت حکیمانه

محمدتقی فاضل‌میبیدی

عضو مجمع محققین و مدرسین حوزه علمیه قم

از پایه‌های اصولی و اساسی اسلام پایبندی‌بودن به تعهدات و قراردادهای اجتماعی و سیاسی است. قرآن کریم آن را وفای‌به‌عهد می‌نامد. «و اوفوا بالعهد ان العهد کان مستنولاً» و مسلمانان را می‌خواند تا بر تعهدات خود، هرچند با دشمن، پایبند باشند. از تعهدات و توافقات بزرگ بین‌المللی توافق ۱+۵ بر سر مسئله برجام بود. شش کشور بزرگ جهانی، از جمله دولت وقت آمریکا، به‌اضافه شورای امنیت آن را به رسمیت شناختند و امضای خود را بر پای آن نهادند. رئیس‌جمهور پیش‌بینی‌ناپذیر آمریکا، سه‌شنبه‌شب به وقت ایران، این میثاق مهم جهانی را یک‌جانبه لغو کرد و خودسرانه از آن خارج شد. پاره‌ای از سیاست‌مداران بزرگ آمریکا این نقض عهد را خلاف حیثیت و هتک آبروی این کشور دانستند و حرکات ریاست‌جمهوری دونالد ترامپ را خلاف شأن آمریکا تلقی کردند. تمام کشورهای مهم و بزرگ دنیا این عمل را به‌نوعی نكوهش و آن را خلاف اصول سیاست جهانی دانستند. در نگاه نخست چنین می‌آید که ایس‌کار نابخردانه ترامپ پیش از اینکه به زیان ایران باشد، آبرو و اعتبار آمریکا را آسیب‌پذیر کرد. به‌گونه‌ای‌که اروپایی‌ها نیز به این کشور اعتماد ندارند؛ زیرا تمام تلاش خود را کردند تا ترامپ به چنین کاری دست نزنند. در اینجا چند نکته درخورتوجه است.

ممکن است یک طیف سیاسی شناخته‌شده در داخل کشور، دولت روحانی و تلاش‌های آقای دکتر ظریف را در مسئله برجام به چالش بکشد و این کار ترامپ را ضعف دستگاه دیپلماسی ایران بداند و بنای ایجاد اختلاف در داخل را داشته باشد. باید گفت حرکت زشت و ناپسند دولت آمریکا، به کار و تلاش جناب دکتر ظریف و دولت روحانی اعتبار بیشتری بخشد و سیاست‌مداران بزرگ دنیا تاکنون در کنار ایران ایستاده‌اند. سخنان رئیس‌جمهور ایران در واکنش به حرکت نابخردانه رئیس‌جمهور آمریکا بسیار سنجیده بود و بقای ایران در برجام و فرصتی که داده شد، بهترین راه ممکن برای حفظ اعتبار و تنش‌زدایی جمهوری اسلامی است. شعار خروج از برجام و حرکت برخی نمایندگان که کاغذی را در مجلس یک کشور به آتش کشیده و ایجاد تنش کنیم، چندان منطقی به نظر نمی‌آید. اجازه دهیم دستگاه دیپلماسی کشور به ریاست وزیر محترم خارجه با تدبیر و حکمت و مشورت و با مذاکره، ایران را در این مقطع بحرانی هدایت کند. مجلس نیز باید از برخی رفتارهای افراطی جلوگیری کرده و رفتاری در شأن یک نماینده را از آنان طلب کند. مردم آرامش می‌خواهند و صلاح ملک و ملت آیندگان، پرهیز از جنگ و درگیری است. ما براساس فرهنگ اسلام و تمدن کهن ایرانی پیش‌تاز صلح و آرامش در جهان بوده‌ایم. طعم تلخ جنگ را از دست مدعیان صلح چشیده‌ایم.

دولت ایران باید اساس دیپلماسی خود را در این مقطع بحرانی بر مذاکره و گفت‌وگو بنا کند. خوشبختانه آغوش خیلی از کشورهای بزرگ دنیا به روی ایران باز است. دنیا می‌داند عربستان و اسرائیل بدترین سابقه نقض حقوق بشر را دارند. طالبان و القاعده در آستین عربستان پرورش یافت و ایران بود که با کشورهای بزرگ غرب حکومت طالبان را در افغانستان ساقط کرد و بساط داعش را در عراق و سوریه در هم پیچید و برای برچیدن تروریسم در قالب دین هزینه‌های زیادی را داد. از سوی دیگر، جنایات رژیم اسرائیل در حق ملت فلسطین بر همگان روشن است. روی این ملاحظات گفتار شب گذشته رئیس‌جمهور آمریکا دروغ و مسخره و مضحکه بود. ایران می‌تواند با این فرصت پیش‌آمده، از راه گفت‌وگو و مذاکره حداکثر استفاده را ببرد. اعتماد و اتکای دنیا به ایران و فرهنگ و تمدن ایرانی انکارناپذیر است. چنین اعتماد و اتکایی به عربستان و اسرائیل نیست. همه می‌دانند. دولت و حاکمیت در ایران باید در مسائل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی مردم را برای نگه دارد. میان قشرها و گروه‌های سیاسی همدلی و هم‌افزایی و تفاهم برقرار کند. خشکی‌های گذشته را کنار بگذارد.

ادامه در صفحه ۲

فاضل ارجمند، جناب آقای جعفر پوریدخشان

درگذشت خواهرزاده عارف و دانشمندتان مرحوم دکتر

ابراهیم فرامرزی را خدمت جناب‌عالی تسلیت گفته و از

خدای مهربان علو درجات را برای ایشان خواهیم.

محمد درویش‌زاده

یادداشت

جای خالی پیوست اقتصادی برجام

علیرضا سلطانی
استاد دانشگاه

لغو برجام به‌عنوان شاهکار تاریخ دیپلماسی معاصر از سوی آمریکا، اگرچه می‌تواند شکستی برای دیپلماسی تلقی شود اما به معنای پایان آن نیست. برجام صرفاً یک توافق بین ایران و قدرت‌های بزرگ نیست، بلکه دستاوردی بین‌المللی است که برای افکار عمومی دنیا قابل‌توجه است. قول داد آمریکا شکوه و عظمت خود را باز خواهد مقابله و مواجهه با این پدیده، قطعاً پرهزینه خواهد بود و دستاوردی جز بی‌اعتباری در عرصه بین‌المللی و پرداخت هزینه‌های سنگین سیاسی و امنیتی نخواهد داشت اما شاید این هزینه‌ها برای دولتمردان کاسبی مانند ترامپ درک‌شدنی نباشد. ترامپ در ماجرای برجام به صورت خودخواهانه، منافع سیاسی و اقتصادی کوتاه‌مدتی را در اشکال مختلف دنبال می‌کند و تلاش دارد با هیاهو و افزایش تحرکات ضدایرانی، بیش از پیش برخی دولت‌های منطقه را به اعطای امتیازات اقتصادی به آمریکا وادار کند. نباید فراموش کرد که ترامپ یک فعال اقتصادی است. شتم کاسب‌کارانه او ایجاب می‌کند از همه فرصت‌ها و امکاناتی که در اختیار دارد، در راستای بهره‌برداری و سودجویی استفاده کند. مقام ریاست‌جمهوری آمریکا و قدرت فزاینده آن، ترامپ را به بهره‌برداری حداکثری از این موقعیت در جهت منافع خود و آمریکا سوق داده است. اگرچه محدودیت‌های قانونی و ساختاری در بسیاری از موارد دست ترامپ را بسته اما او تلاش دارد با حداکثر توان از فرصت‌های موجود بهره‌برداری کند. تقابلات و مواجهات سیاسی و اقتصادی با روسیه، اتحادیه اروپا، چین و معاهدات بین‌المللی مانند توافق زیست‌محیطی پاریس از این دست است. باین‌حال، لغو برجام از سوی آمریکا، به‌طور طبیعی قدرت مانور ترامپ روی برجام و بهره‌برداری از آن را کاهش خواهد داد؛ بنابراین ترامپ به‌راحتی کارت برجام را از دست نخواهد داد.

اما سوی دیگر ماجرا، رویکرد ایران و پنج قدرت دیگر امضاکننده برجام در قبال مواضع ترامپ است. درباره ایران، متأسفانه برجام پس از نهایی‌شدن در بخش‌های سیاسی، اقتصادی و سیاست خارجی منطقه، به حال خود رها شد و در بخش‌های مختلف داخلی، اجتماعی بر سر حراست و تقویت آن و تلاش برای بهره‌گیری از آن در حوزه‌های اقتصادی و خارجی شکل نگرفت. متأسفانه فرادای

یادداشت

تحلیل خروج سخت آمریکا از برجام در ۳ سطح

سیدعلی طباطبایی
استاد دانشگاه

آن قدر مشم‌زکننده برای مردم آمریکا و آن قدر تهدیدکننده برای شخصی ترامپ است که او برای خلاصی از این برجسب، تحقیقا به هر کاری در هر سطحی دست خواهد زد. بنابراین او برای آنکه موضوع اثبات ارتباط احتمالی خود یا تیش با روس‌ها پیش نرود، از هر اقدامی که این فرایند تهدیدساز را متوقف یا کند کند، استقبال خواهد کرد. بنابراین اولین عامل سطح تحلیل دلایل رفتار شخصی ترامپ در خروج از برجام، متأثر از سه سطح از دلایل است. واکاوی این سه سطح از دلایل می‌تواند ما را از رفتار برجرامی ترامپ با عمق بیشتری آگاه کند. تبادل و تعامل متغیرهای این سه سطح از دلایل، به ما می‌گوید خروج سخت آمریکا از برجام، نقطه عزیمت یک فرایند چندوجهی برای ایران خواهد بود. تحقیقا خروج آمریکا از برجام، در چارچوب سه سطح تحلیل دلایل شخصی، ساختاری و منطقه‌ای امکان پیش‌بینی داشت؛ اما موضوع مهم این است که در چارچوب این سه سطح تحلیل از دلایل، چه متغیرهایی با چه مختصاتی وجود دارند که توانست‌اند نیروی پیشران و محرک دینامیک رفتاری ترامپ و آمریکا در تقابل عریان با ایران و چنین خصمانه باشند.

به سطح تحلیل اول از دلایل؛ یعنی دلایل شخصی که بیانگر انگیزه‌های شخصی و سرچشمه‌های درونی و فردی ترامپ در خروج از برجام است، باید با دقت بالایی توجه کرد؛ چراکه متغیرهای این سطح را می‌توان مهم‌ترین عامل در رفتار سخت برجرامی ترامپ دانست. استراتژی فردی رئیس‌جمهور آمریکا تا پایان دوره ریاست‌جمهوری دو مؤلفه اصلی خواهد داشت؛ اول تطویل و تأخیر موضوع ارتباط با روسیه و به‌سرانجام‌نرسیدن آن تا انتخابات سال ۲۰۲۰ به شکلی که حضور او در انتخابات بعدی به چالش کشیده نشود و دوم، تحقق همه وعده‌های انتخاباتی ازجمله خروج از برجام، برای حضور کامل و بدون چالش ترامپ در انتخابات سال ۲۰۲۰.

اگر ما وارد فضای ادراکی و روان‌شناختی ترامپ

شویم و شخصیت لجوج و سرکش او را با تهدیداتی که متوجه شخص اوست کنار هم بگذاریم، باید انتظار رفتارهای «اولترا رادیکال» را از ترامپ

داشته باشیم؛ به شکلی که تهدیدات معطوف به شخص او، تحت تأثیر موضوعات دیگر داخلی و خارجی قرار گیرد. در این راستا، «برجسب همکاری با روسیه»، آن‌هم در مهم‌ترین موضوع سیاست داخلی آمریکا که انتخابات ریاست‌جمهوری است،

ادامه در صفحه ۴